

L'OPINIÓ

Any V - Número 481
Preu: 10 cèntims

BARCELONA · Diumenge, 18 desembre de 1932

ELS DOS PRECURSORS DE LA LLIBERTAT

Aquests dies s'ha complert el segon aniversari de la mort de Galán i Garcia Hernández.

Dimarts passat ja diguérem que poc s'imaginaven Alfonso de Borbón i el general Berenger, dos anys abans—el 13 de desembre de 1930—mentre estaven mirant de quina manera farien matar aquells dos valents, que la sang que anaven a vessar hagués de donar tan aviat fruit i d'una manera tan ubèrrima.

Abans d'ahir l'Ajuntament de Barcelona acordava testimoniar una nova vegada el seu condol i el seu afecte a la mare de Galán i a la muller de Garcia Hernández, acusació viva d'aquells assassinats.

Ara es diu si el Parlament de Catalunya dedicarà el seu homenatge als dos herois precursors immediats d'aquesta segona República.

No hi ha cap dubte que la memòria dels dos capitans sublevats a Jaca per la Llibertat, serà honorada amb tot el cor pels republicans d'aquesta generació que hem assistit a llur sacrifici, i ho serà, també, per les generacions futures, davant les quals aquells dos homes que moriren impàvids per un ideal s'agrandiran i prendran un més destacat relleu.

I és que la República que ens vàrem donar el 14 d'abril de 1931 era directament filla de l'acte realitzat per Galán i Garcia Hernández el 12 de desembre de 1930. En esperit tots els republicans del 14 d'abril—no parlem dels del 15—eren a la carretera d'Ayerbe mentre la columna dels sublevats avançava cap a Osca. Amb les armes a la mà, acomplert pel Govern del rei l'assassinat dels dos capdavanters de la sublevació, tots els republicans del 14 d'abril haurien lluitat per la República fins a sacrificar igualment, generosament, llurs vides.

I aquest és el sentit de la República. S'ha dit si Galán no hauria estat conforme amb les directrius actuals del règim. És possible, perquè ell havia predicat un ideal que anava més enllà. Però també és cert que ell era un home que tocava de peus a terra, que perseguia una estructuració més harmònica de l'univers com a fita, però que sabia que solament d'una manera evolutiva podia arribar-s'hi. Galán, podria no haver estat conforme amb les directrius actuals de la República—nosaltres creiem que hi hauria estat conforme—però també és cert que no hauria estat pas un "senglar" com molts es figuren, perquè Galán era un home que tenia el sentit de la responsabilitat i dels actuals "jabaties" espanyols no hi ha ningú que el tingui. Un home com Galán, que podent passar la frontera, es lluria per a respondre per tots els sublevats que l'han seguit, i mor com un heroi, hauria estat un dels primers i més aferrissats defensors de la República.

Perquè la República, avui, davant del problema religiós, davant del problema militar, davant dels problemes autonòmics, és el que Galán somniava que fos. I és així mateix que el poble espanyol avui és al costat de Manuel Azaña, perquè abans va estar al costat dels dos herois de Jaca.

L'homenatge del Parlament de Catalunya a aquells dos precursors, si es fa, tindrà tota la categoria del símbol. Serà, en el prelude de l'autonomia, un testimoni de simpatia i de reconeixença a dos no catalans que contribuïren a la naixença de la República—nosaltres creiem que hi hauria estat conforme—però també és cert que no hauria estat pas un "senglar" com molts es figuren, perquè Galán era un home que tenia el sentit de la responsabilitat i dels actuals "jabaties" espanyols no hi ha ningú que el tingui. Un home com Galán, que podent passar la frontera, es lluria per a respondre per tots els sublevats que l'han seguit, i mor com un heroi, hauria estat un dels primers i més aferrissats defensors de la República.

Catalunya, en donar la seva confiança a l'Esquerra, ha ratificat la seva fidelitat a la bandera de la llibertat enarborada a costa d'unes vides, ara fa dos anys sota els Pirineus aragonesos. Si Catalunya hagués donat la seva confiança a les dretes, hauria estat com negar la memòria d'aquells dos herois. Les dretes catalanes no poden sentir el gest de Galán i Garcia Hernández, perquè s'alegren del seu assassinat, i la Lliga, el partit de dreta més fort de Catalunya, va donar, encara, després un ministre al rei assassí, un ministre que avui com a diputat s'asseu als escons del Parlament català.

Si Catalunya governada per l'Esquerra és el baluard més ferm de la República, Catalunya governada per la Lliga representaria una traïció a la República i un ultratge a la memòria de Galán i Garcia Hernández.

Però el poble català no és ingrat i per això va votar l'Esquerra. Els dos herois de Jaca sentien des de l'Eternitat, com Catalunya ratificava la seva fidelitat a la bandera un dia per ells enarborada.

LA REPUBLICA HO MALMET TOT

...I pensar que dels afers de gran envergadura, estil Banc de Barcelona, hem degenerat als atracaments de cantonada!

BARCELONA, AEROPORT INTERNACIONAL

EL DOCTOR ECKENER CONFIRMA A BERLIN QUE EL «GRAF ZEPPELIN» FARA ESCALA A BARCELONA

Berlin, 16.—Al ministeri de transports ha donat una conferència el doctor Eckener, versant sobre els serveis aeronaútics realitzats fins ara pel dirigible tipus "Graf Zeppelin", posant de relleu que el dirigible "Graf Zeppelin" ha sofert les més rudes proves, obrint-se camí freqüentment a través de tempestats, huracans i calamarsades, sense sofrir cap avaria d'importància.

Diu que dels 520.000 Km. coberts fins ara pel dirigible, 350.000 ho han estat damunt l'oceà, la qual cosa ha determinat als Governos d'Espanya i Brasil a crear aeroports per a dirigibles, permetent l'organització d'un tràfic regular entre Alemanya i Brasil amb escales a Espanya.

Detalla que a l'anada es faran escales a Barcelona per a prendre passatge i envios postals, i a la tornada aterrarà a Sevilla per a desembarcar passatge i correspondència.

Acaba dient que durant l'hivern els viatges començaran en un port espanyol.

Les jubilacions en la Judicatura

ELS CRIATS DE LA DICTADURA NO SON UTILS A LA REPUBLICA

Madrid, 17.—El ministre de Justícia digué que en el Consell d'ahir foren signats els decrets desestimant els recursos interposats pels interessats contra les seves jubilacions decretades per aquest Ministeri.

Els recursos corresponen als següents funcionaris:

Don Diego María Creuet, president de la Sala tercera del Tribunal Suprem; don Antonio Taboadai Tundidor, fiscal excedent; don Pio Ballesteros, Alava, magistrat del Tribunal Suprem; don Ramon Garcia del Valle i Sala, advocat fiscal del Tribunal Suprem; don José Alvarez Rodríguez, magistrat d'Audiència; don Rafael Muñoz Lorente, magistrat del Tribunal Suprem; don Mariano de Cáceres Martín, magistrat d'Audiència; don Vicente Morán Arenas, magistrat d'Audiència; don José María Castelló Madrid, magistrat d'Audiència; don Carlos de Lara Herrero, jutge de primera instància; don Vicente Recuero Clemente, magistrat d'Audiència; don Manuel Moreno i Fernández, de Roda, magistrat del Tribunal Suprem; don Manuel González Correa, magistrat; don Francisco Delgado Iribarren, advocat fiscal; don José Santaló Rodríguez, jutge de Madrid; don Luis Amado Reygondeau, també jutge de primera instància; don Fernando Carranza, fiscal; don José Martí Deveses, advocat fiscal; don José Márquez Caballero, magistrat, i don Enrique López Trias, magistrat d'Audiència.

Referint-se a aquest assumpte, el senyor Alborno ha afegit que els motius en què es fonamenten les desestimacions dels expressats recursos són, respectivament, les que segueixen:

El senyor Creuet. — Fou nomenat fiscal del Tribunal Suprem durant la dictadura de Primo de Rivera, càrrec que desempeñà del 7 de setembre de 1925 fins el 2 de gener de 1928, en què la dictadura mateixa l'afavorí amb el nomenament de president de la Sala Primera del Tribunal Suprem.

També fou nomenat president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació, per disposició dictatorial del propi Govern de Primo de Rivera, i per últim va pertànyer a l'anomenada Assemblea Nacional, en la qual col·laborà as-

El dia que el senyor Ibáñez cessi de cap de policia de Barcelona, és possible que l'ordre encara no es restableixi del tot de seguida, però els ciutadans tindran la sensació que haurà desaparegut el primer responsable del desordre.

POMPEU FABRA

Ahir, a la nit, se celebrà a Barcelona un sopar d'homenatge a Pompeu Fabra amb motiu d'haver estat nomenat catedràtic de Llengua Catalana a la Universitat de Barcelona. Per causes alienes a la meua voluntat no vaig poder assistir-hi i vaig enviar-li una afectuosa lletra d'adhesió, en la qual li deia tot simplement que la justificació del meu afecte i de la meua admiració envers la seva persona podia trobar-la en el meu orgull d'haver-li escrit aquella lletra cordial sense ni una falta d'ortografia.

Senzillament, espontàniament, havia fet en dues o tres ratlles el millor elogi del primer gramàtic de Catalunya. Jo m'imagino que en discursos apologetics, o en brindis entusiastes i en articles encomiàstics s'haurà dit d'aquest il·lustre mestre en filologia catalana tot el que representa la seva actuació de patriota i d'artífex del nostre verb. M'imagino que no hauran mancat excel·lents glossadors de les seves obres d'estudi i de la seva labor abnegada i fecunda. Estic segur que tothom ha posat de relleu la innègubre modestia personal del Mestre i àdhuc la simpatia que produeix el seu tracte afable i senzill. Adhuc alguns comentaristes, més o menys festius, s'hauran posat amb la pipa característica d'aquest mestre de tipus britànic, insensible a la feixuguesa dels anys. Però tant se val. Al capdavant uns i altres hauran de convenir amb mi que tot el que es digui sobre Mestre Fabra ho han dit, pensat i sentit tots els catalans que tenen consciència de llur condició de tals. Que el millor elogi, l'apologia més justa que escou al Mestre en aquesta hora de triomf, brolla d'aquelles ratlles efusives i espontànies de la meua lletra d'adhesió:

"Tots els deixebles indirectes i anònims que tinguu a Catalunya sentis-sin com jo sento ara, l'orgull de poder-vos escriure aquesta lletra sense cap falta d'ortografia."

DOMENECH DE BELLMUNT

L'ESTATUT, EN MARXA

LA COMISSIO PER AL TRASPAS DE SERVEIS, A BARCELONA

MANIFESTACIONS DEL SENYOR ESPLÀ

El senyor Carles Esplà, sots-secretari de Governació i president de la Comissió mixta del traspàs de serveis, en sortir de la reunió de l'esmentada Comissió, parlà amb els periodistes, manifestant en primer lloc que estava molt content de la cordialitat que havia trobat en els seus companys de Comissió que representen el Govern de la Generalitat.

—Quant a l'obra que ens cal realitzar, no m'és possible de dir-vos en gran cosa. En la reunió que tinguérem ahir, a la tarda, acordarem no donar cap referència oficial ni oficiosa del que succeeixi. No pot passar res que hagi de romandre en el secret, però moltes sessions transcorreran segurament sense prendre acord i únicament canviant impressions o estudiant les ponències que es presentin.

Encara—segui dient—, heu de tenir en compte que així que recaigui algun acord hem de comunicar-lo simultàniament al Govern de la República i al de la Generalitat. Podedeu comprendre, doncs, que faria molt mal efecte que el Govern s'absentés dels acords presos, per la Premsa abans que pel nostre comunicat oficial.

—Estareu encara molts dies a la nostra ciutat?

—Tres, però les tasques del traspàs de serveis s'aniran realitzant sense que sofreixi interrupcions.

EL SENYOR SBERT

El senyor Sbert manifestà que no podia donar tampoc cap referència del que havia ocorregut a la reunió. Unicament diré—remarcà— que la nostra tasca es desenvolupa més de pressa del que creïem en el primer moment i que acabarà més aviat també del que suposàvem.

—Abans del primer de gener la Generalitat serà mestressa d'alguns serveis que fins ara estaven sota la jurisdicció del Govern central.

siduament amb el Govern de la dictadura.

Senyor Taboado. — Exerci els càrrecs de sots-secretari del Ministeri de Gràcia i Justícia, i de director general d'Obres Públiques durant la dictadura exercida pel general Berenguer, i se significà així la seva identificació amb aquell règim il·legal.

Pio Ballesteros. — Exerci el càrrec de director general dels Registres durant la dictadura de Primo de Rivera, i va pertànyer també a l'anomenada Assemblea Nacional.

(Segueix a la pàgina 10)

LA PONENCIA DEL SENYOR PI I SUNYER

Quan els que formen la Junta abandonaren el Palau de la Generalitat, romangué encara una estona al despatx el senyor Josep M. Pi i Sunyer, delegat de la Generalitat a la Comissió.

—Quina ponència redacteu vós?—li preguntàrem.

—Amb el senyor Esplà estic redactant una ponència sobre administració local, de la qual donarem compte al Ple de la Junta Mixta perquè fins ara estaven assenyalades a la Direcció general d'Administració Local, que depèn del ministeri de la Governació.

—Quina altra ponència presentareu?

—No m'és possible de parlar-ne més, s'ha acordat no donar referència oficial ni oficiosa del que es tracta. Us fareu càrrec de les causes que han motivat aquest acord...

LES REUNIONS D'AHIR

Ahir, a les dotze del migdia, es reuní novament la Comissió Mixta del traspàs de serveis, també a l'avant-despatx de la Secretaria de la Presidència, ocupant el lloc presidencial el senyor Esplà. La sessió fou laboriosa i acabà a les dues de la tarda.

A la tarda tornaren a reunir-se, i ni en entrar i en sortir els reunits feren cap mena de manifestació als representants de la Premsa.

DINAR A LA FONT DEL LLEO

Invitats expressament pel senyor Macià, ahir, al migdia, es reuniren a la Font del Lleó, en un dinar, els membres de la Comissió mixta del traspàs de serveis, amb el senyor President de la Generalitat, l'alcalde, doctor Aiguader, i diversos consellers dimissionaris.

EN3 DIU EL SENYOR VENTOSA I ROIG

Ahir tinguérem ocasió de parlar amb el senyor Ventosa i Roig, un dels representants de Catalunya a la Comissió mixta.

—El primer que serà resolt—manifestà a preguntes nostres—és l'administració local. Seguidament l'asseguradora obrera.

—I l'aplicació de la legislació social?

—Això ja serà més tard. Són moltes les qüestions a tractar abans d'arribar a un acord a aquest respecte.

—Així, què és el que creieu més factible de traspàs?

—Ara no puc precisar, però crec que abans que el senyor Esplà hagi marxat a Madrid, ja haurà deixat constituïda la Junta mixta que tindrà cura de l'ordre públic.

No digué res més el senyor Ventosa i Roig.